



EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.10.2014
COM(2014) 623 final

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

vastavalt nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artiklile 395

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

vastavalt nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artiklile 395

1. TAUST

Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, edaspidi „käibemaksudirektiiv”) artikli 395 kohaselt võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada liikmesriigil võtta kasutusele erimeetmed, millega tehakse erand kõnealuse direktiivi sätetest, et lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust või hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist. Kuna kõnealuse menetlusega on ette nähtud erandid käibemaksu üldpõhimõtetest, peaks sellised otsused olema vastavalt Euroopa Kohtu varasematele otsustele piiratud ulatusega ning proportsionaalsed.

Komisjonis 14. jaanuaril 2014. aastal registreeritud kirjaga taotles Eesti käibemaksudirektiivi artikli 395 alusel luba kohaldada maksupettuse ärahoidmiseks vääriskivitarnelele pöördmaksustamise mehhanismi. Kuna kõnealuse sektori maksupettuste kohta ei antud piisavalt teavet, saatis komisjon 13. märtsil 2014 kirja, milles palus täiendavat teavet. Komisjonis 7. mail 2014. aastal registreeritud kirjas esitas Eesti soovitud lisateabe.

Komisjon teavitas 10. juuni 2014. aasta kirjaga kõnealuse direktiivi artikli 395 teise lõigu kohaselt teisi liikmesriike Eesti taotlusest. Komisjon teatas 12. juuni 2014. aasta kirjas Eestile, et tal on olemas kogu vajalik teave taotluse hindamiseks.

2. PÖÖRDMAKSUSTAMINE

Käibemaksudirektiivi artikli 193 kohaselt vastutab käibemaksu tasumise eest kaupu või teenuseid tarniv maksukohustuslane. Pöördmaksustamise eesmärk on kanda kõnealune kohustus üle maksukohustuslasele, kes tarne saab.

Varifirmadega seotud pettuse puhul hoiavad kauplejad maksudest kõrvale, jättes pärast toote müümist käibemaksu maksuhaldurile tasumata. Nende klientidel on aga kehtiva arve esitamise korral õigus maksu maha arvata. Kõige agressiivsematel maksudest kõrvalehoidumise juhtudel tarnitakse samu kaupu või teenuseid nn karussellskeemi kasutades (mis hõlmab liikmesriikide vahelist kaupade või teenustega kauplemist) mitu korda ilma maksuhaldurile käibemaksu tasumata. Kui nimetatud juhtudel määratakse isikule, kellele kaupu või teenuseid tarnitakse, kohustus käibemaks tasuda, välistab pöördmaksustamine võimaluse sellisel viisil maksudest kõrvale hoiduda.

3. TAOTLUS

Eesti taotleb käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt, et nõukogu lubaks komisjoni ettepaneku põhjal kohaldada erimeedet, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 193, et kohaldada pöördmaksustamist vääriskivitarnelele.

Eesti esitatud teabest nähtub, et pöördmaksustamist kavatsetakse kohaldada vääriskivitarnele alates 1. juulist 2014 vastavalt käibemaksudirektiivi artikli 199a

lõike 1 punktile j, mis on lisatud pöördmaksustamise direktiiviga.¹ Nimetatud meetme täiendamiseks loodavad Eesti ametiasutused kohaldada mehhanismi vääriskividele, mis ei ole käibemaksudirektiiviga hõlmatud.

4. KOMISJONI SEISUKOHT

Kui komisjon saab taotlused vastavalt artiklile 395, kontrollib ta, et kõnealuste lubade andmise põhitingimused oleksid täidetud, st kas kavandatud konkreetne meede lihtsustab menetlust maksukohustuslaste ja/või maksuhalduri jaoks või kas ettepanekuga saab ära hoida teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist. Komisjoni lähenemine on siinkohal alati olnud valikuline ja ettevaatlik, et hoida ära erandite kahjulik mõju üldise käibemaksusüsteemi toimimisele ning tagada nende piiratud ulatus, vajalikkus ja proportsionaalsus.

Taotletav meede on peamiselt seotud töigaga, et alates 1. juulist 2014 kohaldatakse pöördmaksustamise mehhanismi väärismetallidele. Kuna pöördmaksustamisega kaasneb alati teatav risk, et pettusi hakatakse kasutama muude toodete puhul, sooviks Eesti rakendada sarnast meetet vääriskivide puhul, kuna väärismetallide ja väärismetallidega kauplajad on sageli samad.

Selles etapis ei olnud Eesti siiski veel valmis andma täpset teavet vääriskividega seotud (võimalike) pettuste kohta, kuna kontrollle alles teostatakse. Kontrollle hakati tegema 2013. aasta teises pooles, kuid eelmiste aastate kohta teave puudub. Olemasolevast teabest nähtub, et Eesti on avastanud ühe vääriskividega seotud nn karussellskeemi, kuhu on kaasatud ka teine liikmesriik. Vääriskividega tehtavate tehingutega seoses teatas Eesti, et vahemikus 2013. aasta juulist kuni 2014. aasta jaanuarini tehti kolm kuni üheksa tehingut kuus, kuid need olid üha suurema väärtusega.

Eesti ei kohaldanud ega rakendanud nimetatud sektoris probleemi lahendamiseks tavapäraselt kasutatavaid meetmeid, samuti ei olnud nende kasutamist ette näha lähitulevikus. Väideti üksnes, et pärast taotletud erandi kohaldamisperioodi oleks võimalik kontrollida sektorit tavapäraste kontrollimenetlustega, nagu korralised kontrollid ja auditeerimine.

Nimetatud elementidest tulenevalt on komisjon seisukohal, et vajadus erandi kehtestamiseks ei ole kõnealuses sektoris põhjendatud. Tegelikult peaks sektorit olema võimalik asjakohaselt jälgida ja kontrollida tavapäraste meetmete abil, nagu oli ette nähtud pärast taotletud erandi kohaldamisaja lõppu, kuna tehinguid on väga vähe ja neid teevad üksnes vähesed maksukohustuslased, kes on väärismetallidega seotud tegevuse poolest juba tuntud ja kindlaks määratud. Kuigi viidati ühele konkreetsele pettusejuhtumile, ei esitatud tõendeid sellise üldise olemasoleva või potentsiaalse pettusohu kohta, mis nõuaks vahepeal erandlikku erimeedet.

5. JÄRELDUS

Eespool toodut arvesse võttes on komisjon vastu Eesti esitatud taotlusele.

¹ Lisatud nõukogu 22. juuli 2013. aasta direktiiviga 2013/43/EL, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) seoses pöördmaksustamise valikulise ja ajutise kohaldamisega teatavate pettusealdiste kaupade ja teenuste tarnete suhtes (ELT L 201, 26.7.2013, lk 4).